

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU – 4112-01-01/2013

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/13/002 – Przekształcenia własnościowe Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Biłgoraju.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	1. Mirosław Bortacki, gł. specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 83741 z dnia 24.01.2013 r. 2. Artur Bokiniec, gł. specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 83742 z dnia 24.01.2013 r. (dowód: akta kontroli tom I str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Biłgoraju, ul. Kościuszki 94, 23-400 Biłgoraj (dalej: Starostwo)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marian Tokarski, Starosta Biłgorajski. (dowód: akta kontroli tom I str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność Starosty Powiatu Biłgorajskiego w zakresie przekształceń własnościowych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Biłgoraju (SPZOZ).

Powiat Biłgorajski prawidłowo realizował działania związane z przekształceniem własnościowym SPZOZ. Pozytywnie oceniono w szczególności:

- 1) podjęcie uchwał o likwidacji SPZOZ zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 2) zapewnienie ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych mieszkańcom powiatu przez SPZOZ, SPZOZ w likwidacji oraz Arion Szpitale Sp. z o.o. (Spółka) w oparciu o cesję umów zawartych z Lubelskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia (LOW NFZ);
- 3) prawidłowe zabezpieczenie majątku Powiatu (nieruchomości oraz wyposażenia Szpitala pozostałego po zlikwidowanym SPZOZ) poprzez przekazanie podmiotowi kontynuującemu działalność leczniczą w oparciu o umowę dzierżawy po uprzedniej wycenie tego majątku;
- 4) zapewnienie zwiększenia wartości przekazanego majątku poprzez zobowiązanie dzierżawcy do wykonania nakładów inwestycyjnych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- 1) braku rzetelnego nadzoru nad działaniami likwidatora oraz przyjęcia przez Zarząd Powiatu² sprawozdania z przebiegu i zakończenia likwidacji SPZOZ w likwidacji, między innymi pomimo tego, że likwidator nie przeprowadził na dzień poprzedzający postawienie SPZOZ w stan likwidacji inwentaryzacji, co naruszało art. 26 ust. 4 ustawy o rachunkowości³;
- 2) nieprzekazania przez Powiat Biłgorajski⁴ na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFSS) prowadzony przez Arion Szpitale Sp. z o.o. odpisów

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Uchwała Zarządu Powiatu nr 91/2011 z dnia 12.07.2011 r.

³ Ustawa z dnia 29 września 1997 r. o rachunkowości Dz. U. z 2013 r., poz. 330.

⁴ Art. 60 ust. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.) stanowi, że zobowiązania i należności samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej po jego likwidacji stają się zobowiązaniami i należnościami właściwej jednostki samorządu terytorialnego.

opłaty podstawowej za okres funkcjonowania SP ZOZ i SPZOZ w likwidacji, w kwocie co najmniej 2.840.240,84 zł⁵, co naruszało art. 6 ust. 2 w związku z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych⁶;

- 3) naliczania (w wyniku niezapewnienia odpowiednich regulacji w umowie dzierżawy z dnia 28.06.2010 r. odnośnie powiadamiania o wyłączeniu z użytkowania nieruchomości i środków trwałych) przez Powiat Biłgorajski kosztów amortyzacji w kwocie 45.293,57 zł od nieruchomości i środków trwałych o wartości brutto 2.558.280,98 zł pomimo, że Arion Szpitale Sp. z o.o. wyłączyła je z użytkowania, co naruszało postanowienia art. 16c ust. 5 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁷;
- 4) niezapewnienia przez Powiat Biłgorajski w postanowieniach umowy z 28.06.2010 r. możliwości cesji kontraktu zawartego przez Arion Szpitale Sp. z o.o. z LOW NFZ na nowego operatora medycznego w przypadku rozwiązania umowy dzierżawy, upadłości, zaprzestania działalności lub rozwiązania Spółki, co może powodować, że do czasu zawarcia kontraktu przez nowego operatora Powiat Biłgorajski może ponosić koszty udzielania świadczeń zdrowotnych⁸. Aktualna wartość kontraktu zawartego pomiędzy Arion Szpitale Sp. z o. o., a LOW NFZ wynosi 33.139.593,00 zł;
- 5) braku należytego zabezpieczenia interesu Powiatu w związku z niewprowadzeniem do umowy dzierżawy sankcji wobec Arion Szpitale w razie niewykonania lub nienależytego wykonania nakładów inwestycyjnych przez Arion Szpitale Sp. z o.o. w poszczególnych latach (okresach) realizacji tych inwestycji. Spółka w latach 2010-2012 nie zrealizowała nakładów inwestycyjnych na kwotę 1.637.389,46 zł⁹;
- 6) pokrycia przez Powiat Biłgorajski ze środków dotacji przyznanej¹⁰ przez Ministra Zdrowia zobowiązań cywilnoprawnych wynikających z ugody zawartej przez Powiat Biłgorajski z Magellan SA w kwocie 311.791,05 zł, pomimo, że zobowiązania te nie spełniały wymogu określonego w ust 7 pkt 1 lit d programu wieloletniego pod nazwą „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia” i były niezgodne z § 1 umowy dotacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

1. Przebieg procesu likwidacji SPZOZ w Biłgoraju

Opis stanu
faktycznego

1.1. SPZOZ w Biłgoraju jako jednostka Powiatu prowadziła działalność medyczną (Szpital) do 12.08.2010 r., a od 12.08.2010 r. do 06.10.2010 r. – SPZOZ w likwidacji. Po dacie tej nastąpiło przejęcie Szpitala przez nowego operatora medycznego – Arion Szpitale Sp. z o. o. Podstawowym przedmiotem działalności SPZOZ była realizacja działań służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie stanu zdrowia dla osób określonych w art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹¹ oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonania.

Działalność lecznictwa zamkniętego na terenie powiatu biłgorajskiego w okresie funkcjonowania SPZOZ w latach 2007 – 2010 realizowana była przez Szpital w Biłgoraju oraz przez oddział zamiejscowy w Tarnogrodzie. W Szpitalu prowadzono 9 oddziałów specjalistycznych, a w oddziale w Tarnogrodzie 2 oddziały. W okresie lat 2007 - 2010 Szpital posiadał łącznie od 379 łóżek (2007 r.), do 404 łóżek (2010 r.). Największą liczbę łóżek posiadał oddział wewnętrzny w Biłgoraju i Tarnogrodzie, łącznie było to 96 łóżek. W okresie tym Szpital leczył łącznie od 10.938 pacjentów w 2007 r. do 11.488 pacjentów w 2010 r. W tym samym okresie oddział w Tarnogrodzie leczył 2.197 chorych w 2007 r.,

⁵ wykazanej w bilansie zamknięcia SPZOZ w likwidacji

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 592 ze zm.

⁷ Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397 ze zm.)

⁸ Art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 142 poz.1592 ze zm.) stanowi, że powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie ochrony zdrowia.

⁹ w stosunku do przyjętego harmonogramu

¹⁰ na podstawie umowy 12/2011/JST/2227/1077 z dnia 01.09.2011 r.

¹¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.)

2032 w 2008 r. oraz 2.016 w 2009 r. Wskaźniki charakteryzujące działalność lecznictwa zamkniętego dla Szpitala w Biłgoraju i Tarnogrodzie przedstawiają się następująco: średni okres pobytu pacjenta w Biłgoraju w 2007 r. wynosił 6,78 dni, a dla oddziału w Tarnogrodzie – 13,19 dnia, w 2008 r. okresy te wynosiły odpowiednio 6,84 i 13,69 dnia, a w 2009 r. – 6,75 oraz 13,96 dnia. W 2010 r. wskaźnik ten dla Biłgoraj wyniósł 6,5 dnia, a dla oddziału w Tarnogrodzie uległ wydłużeniu do 16,8 dni. Wskaźnik wykorzystania łóżek w Szpitalu ogółem wynosił od 70,00 % (2010 r.), do 76,39 % (2009 r.), w tym dla Biłgoraja – 67,04%, a dla Tarnogrodu 82,73 %. W 2008 r. Szpital posiadał 379 łóżka, z czego 283 znajdowały się w Biłgoraju, a 96 łóżek w oddziale w Tarnogrodzie. W SPZOZ leczonych było 13.160 pacjentów, w tym w Tarnogrodzie 2.032 chorych. Średnie wykorzystanie łóżek w Szpitalu (procentowe) wynosiło 75,13 %, w tym dla Biłgoraja – 73,69 %, a dla Tarnogrodu 79,38 %.

[dowód: akta kontroli tom I str.344-349]

1.2. W 2010 roku LOW NFZ zawarł z SPZOZ umowy na wykonanie świadczeń zdrowotnych na łączną kwotę 28.340.191,97 zł, z czego:

- 1) umowa nr 03-00-00601-10-08 z dnia 31.12.2009 r. świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej – 887.500,00 zł, z czego: SPZOZ kontrakt – 680.038,00 zł i wykonanie 665.331,06 zł (97,84%); Arion Szpitale Sp. z o.o. kontrakt – 207.462,00 zł i wykonanie – 218.303,70 zł (105,23%),
- 2) umowa nr 03-00-00601-10-09 z dnia 31.12.2009 r. o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień – 264.675,00 zł, z czego: SPZOZ kontrakt – 202.792,50 zł, wykonanie 217.260,75 zł (107,13); Arion Szpitale Sp. z o.o. – kontrakt 61.882,50 zł, wykonanie 67.425,00 zł (108,96%),
- 3) umowa nr 03-00-00601-10-11 z dnia 31.12.2009 r. o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna – 13.262,28 zł, z czego: SPZOZ kontrakt – 10.154,47 zł, wykonanie 10.154,47 zł (100 %); Arion Szpitale Sp. z o.o. – kontrakt 3.107,81 zł, wykonanie 3.107,81 zł (100 %),
- 4) umowa nr 03-00-00601-10-12 z dnia 31.12.2009 r. o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – podstawowa opieka zdrowotna – 710.680,67 zł, z czego: SPZOZ kontrakt – 596.322,50 zł, wykonanie 596.322,50 zł (100 %); Arion Szpitale Sp. z o.o. – kontrakt 114.358,17 zł, wykonanie 114.358,17 zł (100%),
- 5) umowa nr 03-00-00601-10-13 z dnia 28.01.2010 r. ambulatoryjne opieka specjalistyczna – 1.705.300,70 zł, z czego: SPZOZ kontrakt 1.306.291,20 zł, wykonanie 1.278.723,50 zł (97,89%), Arion Szpitale Sp. z o.o. kontrakt – 399.009,50 zł wykonanie – 326.811zł (81,91%),
- 6) umowa nr 03-00-00601-10-14 z dnia 25.01.2010 r. ambulatoryjne lecznictwo specjalistyczne – świadczenia kosztochłonne – 184.653,50 zł, z czego SPZOZ kontrakt – 144.706,50 zł wykonanie – 197.580,00 zł (136,54%), Arion Szpitale Sp. z o.o. – kontrakt – 39.947,00 zł wykonanie – 35.013,00 zł (87,65%)
- 7) umowa nr 03-00-00601-10-18 z dnia 31.12.2009 r. lecznictwo szpitalne razem kontrakt – 24.470.163,00 zł, z czego: SPZOZ kontrakt – 18.745.108,00 zł wykonanie – 23.207.956,95 zł (123,81 %), Arion Szpitale Sp. z o.o. kontrakt – 5.802.626,32 zł, wykonanie 6.682.392,32 zł (115,16%),
- 8) umowa nr 03-00-00601-10-19 z dnia 09.11.2009 r. udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – rehabilitacja lecznicza – 30.000,00 zł, z czego: SPZOZ kontrakt – 18.774,00 zł wykonanie 35.350,00 zł (188,29%), Arion Szpitale Sp. z o.o. kontrakt – 11.266,00 zł wykonanie – 19.475,00 zł (173,48%),
- 9) umowa nr 03-00-00601-10-04 z dnia 09.11.2009 r. rehabilitacja lecznicza – 45.225,00 zł, z czego: SPZOZ kontrakt – 15.225,00 zł wykonanie – 27.493.20 zł (180,58%).

Wartość kontraktu w 2010 r. uległa zmniejszeniu o kwotę 971.166,20 zł tj. o 3,31% w stosunku do wielkości kontraktu w 2009 r., który wynosił 29.311.358,17 zł.

[dowód: akta kontroli tom I str. 350-359, 470-471]

1.3. W oparciu o uchwałę Nr XXVII/259/2009 z dnia 4 sierpnia 2009 r. Rada Powiatu w Biłgoraju przystąpiła do realizacji programu „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”. Jednocześnie tą samą uchwałą przyjęła „Program reorganizacji Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Biłgoraju”, który zakładał likwidację SPZOZ i przejęcie świadczeń medycznych przez nowy podmiot wyłoniony w drodze rokowań.

Rada Powiatu w Biłgoraju uchwałą Nr XXXVIII/323/2010 z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie

likwidacji SPZOZ¹² określiła termin zakończenia działalności (medycznej) SPZOZ na dzień 6 października 2010 r. oraz termin zakończenia czynności likwidacyjnych na dzień 15 października 2010 r. Uchwała Nr XL/341/2010 Rady Powiatu w Biłgoraju z dnia 29 września 2010 r. zmieniająca uchwałę w sprawie likwidacji SPZOZ¹³ określiła termin zakończenia czynności likwidacyjnych na dzień 31 grudnia 2010 r., a następnie uchwałą Nr 111/22/2010 Rady Powiatu w Biłgoraju z dnia 29 grudnia 2010 r.¹⁴ określiła termin zakończenia czynności likwidacyjnych na dzień 30 czerwca 2011 r.

Uchwała o likwidacji SPZOZ określała sposób i formę zapewnienia osobom korzystającym z oznaczonych rodzajowo świadczeń zdrowotnych likwidowanego zakładu dalsze, nieprzerwane udzielanie takich świadczeń, bez istotnego ograniczenia ich dostępności, warunków udzielania i jakości, termin zakończenia działalności SPZOZ oraz dyspozycję dla Zarządu Powiatu w zakresie powołania i określenia zadań likwidatora SPZOZ.

Projekt uchwały Rady Powiatu w Biłgoraju w sprawie likwidacji SPZOZ został zaopiniowany przez Wojewodę Lubelskiego (pozytywna opinia), jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu biłgorajskiego (11 opinii pozytywnych i 4 negatywne) oraz organizacje związkowe działające w SPZOZ (opinie negatywne).

(dowód: akta kontroli TOM II str. 58-99)

1.3.1 W wyniku przeprowadzonego postępowania (zapytanie o cenę) Starostwo zleciło przedsiębiorstwu Szpitale Polskie SA (umowa z dnia 14.04.2009 r.) opracowanie programu reorganizacji SPZOZ. Program (18.05.2009 r.) zakładał, że optymalnym rozwiązaniem będzie utworzenie spółki kapitałowej przez Starostwo i inwestora zewnętrznego, której zostanie wydzierżawiony majątek SPZOZ oraz zmniejszenie zatrudnienia o 190 pracowników. W opracowaniu założono, że przeprowadzenie procesu inwestycyjnego, modernizacji i rozszerzenia usług szpitala (wraz z programem dostosowawczym) wymagać będzie inwestycji rzędu 25-35 mln zł.

(dowód: akta kontroli TOM II str. 3-52)

1.4. Sytuację majątkową i finansową SPZOZ w okresie objętym badaniem charakteryzują dane ekonomiczne przedstawione w bilansach sporządzonych:

- na dzień 31.12.2009 r. (ostatni pełny rok działalności jako jednostki Powiatu). Wg danych ww. bilansu:
 - wysokość aktywów i pasywów wynosiła 30.801.879,50 zł i była około sześciokrotnie wyższa niż w latach 2007-2008. Przyczyną wzrostu było przekazanie przez Starostwo w nieodpłatne użytkowanie środków trwałych o wartości ewidencyjnej – 29.921.564,86 zł, które zostały pomniejszone o umorzenie 6.567.221,03 zł, o różnicę 23.353.343,83 zł zwiększono fundusz podstawowy (pasywa);
 - zobowiązania Szpitala zamknęły się kwotą 43.554.842,14 zł, w tym zobowiązania długoterminowe wynosiły 22.182.627,23 zł, a zobowiązania krótkoterminowe 21.349.972,11 zł, z czego kwota 2.301.436,19 zł dotyczyła zaangażowania funduszu świadczeń socjalnych na rachunku, natomiast rzeczywiste środki finansowe funduszu wynosiły 175,51 zł. W dniu 24.11.2008 r. zawarto porozumienie, w którym reprezentanci związków zawodowych udzielili zgody Dyrektorowi Szpitala na zawieszenie naliczania funduszu;
 - niepokryta strata z lat ubiegłych wynosiła (-) 40.976.664,84 zł, pomniejszona została w 2009 roku o zysk uzyskany w 2008 r. w kwocie 233.583,50 zł;
 - strata netto badanego okresu (2009 r.) wyniosła 2.545.391,83 zł i była spowodowana przez wzrost kosztów:
 - o amortyzacji o kwotę 1.025.809,60 zł w stosunku do danych roku 2008 (506.238,15 zł),
 - o finansowych (zwiększenie kwoty odsetek należnych wierzycielom za nieterminowe regulowanie zobowiązań) – 1.421.540,33 zł,
 - o aktualizacją wartości aktywów należności za wykonane usługi medyczne zagrożone zapłatą w kwocie 5.398.713,08 zł;
 - w okresie 2009 roku naliczone zobowiązania z tytułu dostaw i usług wierzycielom regulowane były w ciągu 70 dni, a należności z tego tytułu inkasowane były w ciągu

¹² Dz. U. Woj. Lub. Nr 126, poz. 2168

¹³ Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 82, poz. 1522

¹⁴ Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 3, poz. 48

30 dni. Rotacja zapasami wynosiła 6 dni. Wskaźnik płynności finansowej 0,20 świadczył o trudnościach płatniczych i braku płynności finansowej, co miało bezpośredni wpływ na prawidłowe funkcjonowanie Szpitala.

[dowód: akta kontroli tom I str. 102-160]

1.5. Opracowany na dzień otwarcia likwidacji SPZOZ (12.08.2010 r.) bilans został sporządzony na podstawie zapisów w księgach rachunkowych bez wyceny aktywów. Na dzień 12.08.2010 r. nie została przeprowadzona inwentaryzacja. Według danych ww. bilansu:

- aktywa trwałe wyniosły 31.147.719,26 zł i taką samą kwotą zamknęły się pasywa,
- wartość środków trwałych wynosiła 25.322.821,56 zł, wartościowo największym składnikiem środków trwałych były budynki i budowle 22.493.710,18 zł oraz urządzenia techniczne 1.998.500,28 zł,
- po stronie pasywów wykazano kwotę 31.147.719,26 zł, w tym kapitał (fundusz) podstawowy wynosił 29.586.863,45 zł, a fundusz zapasowy 1.197.708,68 zł,
- niepokryta strata z lat ubiegłych zamknęła się kwotą (-) 43.522.056,03 zł,
- strata netto na dzień 12.08.2010 r. wyniosła (-) 10.269.195,85 zł,
- zobowiązania wynosiły 54.154.399,03 zł, w tym zobowiązania długoterminowe 22.718.412,36 zł i zobowiązania krótkoterminowe 31.422.969,23 zł,
- należności krótkoterminowe 1.240.069,94 zł.

Należność za usługi medyczne wykonane ponad limit umów wyniosły 10.301.046,38 zł nie zostały uznane przez LOW NFZ, utworzony został odpis na ww. kwotę. Na ruchomościach należących do SPZOZ ustanowione zostały zastawy na wniosek następujących wierzycieli:

- ZUS z dnia 26.03.2008 r. – na kwotę 4.460.494,67 zł,
- Lubelski Urząd Skarbowy (LUS) decyzja z dnia 13.03.2009 r. – na kwotę 731.098,21 zł,
- LUS decyzja z dnia 25.05.2009 r. – na kwotę 168.369,00 zł,
- LUS decyzja z dnia 05.08.2010 r. – na kwotę 1.461.571,00 zł,
- Powiat Biłgorajski – na kwotę 704.122,87 zł.

Niepokryta strata finansowa SPZOZ narastała od 1999 r. Dopiero w 2007 r. Rada Powiatu podjęła uchwałę nr XIII/128/2007, w której postanowiono, że „stratę bilansową pozostawić do rozliczenia z dochodów przyszłych okresów”. SPZOZ odnotowało w 2008 roku zysk w wysokości 233.583,50 zł, który uchwałą nr XXVIII/258/2009 r. z dnia 04.08.2009 r. został przeznaczony na pokrycie strat z lat ubiegłych.

Pomimo tego, że bilans ten nie był badany przez biegłego rewidenta, został zatwierdzony uchwałą nr VII/51/2011 Rady Powiatu w Biłgoraju z dnia 16 czerwca 2011 r. i stanowił podstawę otwarcia ksiąg rachunkowych SPZOZ w likwidacji.

[dowód: akta kontroli tom I str. 161-176]

1.6. Kolejny bilans sporządzony został na dzień 31.12.2010 r. Aktywa i pasywa zamknęły się kwotą 12.981.937,49 zł. W bilansie wykazano należności krótkoterminowe w kwocie 8.599.594,62 zł, które w wysokości 8.058.086,59 zł dotyczyły należności z tytułu dostaw i usług i nie zostały potwierdzone. W bilansie nie zostały ujęte należności od LOW NFZ w kwocie 10.238.536,98 zł. Zysk netto w kwocie 3.845.462,76 zł powstał z tytułu przychodów ze sprzedaży w kwocie 7.720.172,79 zł, które były wyższe od kosztów działalności operacyjnej o 1.370.479,84 zł, powstałych na skutek zafakturowania usług medycznych z okresu III kwartału 2010 r. i ujętych w księgach rachunkowych po 13.08.2010 r. tj. w okresie likwidacji SPZOZ oraz przychodów z tytułu umorzenia odsetek w kwocie 3.173.365,62 zł. Zobowiązania w stosunku do ZFŚS wynosiły 2.840.382,54 zł. Z ww. funduszu pracownikom SPZOZ udzielono pożyczek na kwotę 244.130,00 zł. W dniu 06.10.2010 r. kwota 244.130,00 zł została przekazana do Arion Szpitale Sp. z o.o. Stan rachunku ZFŚS na dzień 31.12.2010 r. wynosił 94.389,19 zł. Kwota ta nie została przekazana na rachunek ZFŚS, który prowadziła Arion Szpitale Sp. z o.o. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązaniach wyniosły 45.308.389,99 zł w tym zobowiązania długoterminowe 21.142.653,04 zł. Nie zostały potwierdzone zobowiązania na kwotę 1.500.000,04 zł dotyczące firmy Magellan Sp. z o.o. z Łodzi. Zobowiązania krótkoterminowe w kwocie 24.154.747,35 zł, w tym z tytułu dostaw i usług w kwocie 4.228.477,42 zł (konto 200, 201) zostały potwierdzone przez wierzycieli w wysokości 845.695,48 zł (20%).

[dowód: akta kontroli tom I str. 177-221]

1.7. Ostatni bilans SPZOZ w likwidacji sporządzono w dniu 30.06.2011 r. po stronie

aktywów i pasywów wykazywał kwotę 12.273.478,86 zł. Należności krótkoterminowe zamknęły się kwotą 8.425.113,84 zł i w wysokości 7.875.334,19 zł dotyczyły należności z tytułu dostaw i usług. W sporządzonym bilansie nie została ujęta kwota 12.276.299,32 zł należna od LOW NFZ za faktury wystawione za wykonane usługi medyczne ponad limit. Inwestycje krótkoterminowe w kwocie 109.886,22 zł składały się z środków pieniężnych w kasie 9.653,99 zł, środki pieniężne w bankach – 6.198,74 zł oraz środki pieniężne na rachunku ZFŚS – 94.033,49 zł. Środki pieniężne w bankach nie zostały potwierdzone przez banki. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe wyniosły 3.119.461,60 zł. Po stronie pasywów wyszczególniono następujące dane:

- kapitał własny wynosił (-) 29.081.179,03 zł, w tym:
- kapitał podstawowy 5.188.960,46 zł, w okresie od 01.01.2011 r. do 30.06.2011 r. zwiększył się o kwotę 31.546,10 zł z tytułu przekazanych nieodpłatnie środków pieniężnych przez Powiat,
- kapitał zapasowy 1.197.708,66 zł,
- strata z lat ubiegłych (-) 33.157.894,54 zł strata z lat ubiegłych zmniejszona o kwotę 9.369.143,74 zł przekazanych środków pieniężnych przez Powiat,
- strata netto badanego okresu od 01.01.2011 r. do 30.06.2011 r. (-) 2.309.953,61 zł,
- zobowiązania i rezerwy na zobowiązaniach wyniosły 41.354.657,89 zł, w tym:
 - o zobowiązania długoterminowe 20.462.878,31 zł, w tym zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 10.417.294,44 zł. Z czego nie zostały potwierdzone przez Bank Nordea Bank Polska Oddział w Warszawie w kwocie 444.444,40 zł oraz firma Magellan Sp. z o.o. w Łodzi w kwocie 500.000,04 zł,
 - o zobowiązania krótkoterminowe 20.883.427,53 zł, w tym zobowiązania wobec pozostałych jednostek 18.043.186,69 zł, z czego zobowiązania z tytułu dostaw i usług 466.636,64 zł. Na dzień 30.06.2011 r. brak było potwierdzenia sald ww. zobowiązań;
- zobowiązania pracownicze na dzień zakończenia likwidacji wynosiły 19.362.818,84 zł, w tym: podatek dochodowy od osób fizycznych wraz z kosztami 3.320.347,32 zł, rozrachunki publicznoprawne z ZUS – 13.292.230,01 zł.

[dowód: akta kontroli tom I str. 222-262]

1.8. W latach 2007-2010 następował wzrost zadłużenia SPZOZ w kolejnych okresach rozrachunkowych. Strata netto osiągnięta przez Szpital w 2007 r. kwocie (-) 6.438.882,05 zł wpłynęła bezpośrednio na stan zadłużenia, który wyniósł (-) 42.099.064,55 zł. W roku 2008 Szpital odnotował zysk nadzwyczajny w kwocie 233.583,50 zł, który osiągnięty został na zyskach nadzwyczajnych w kwocie 4.506.938,24 zł, stanowiącej umorzenie zobowiązań dotyczących podatków od nieruchomości, składek ZUS, PFRON, oraz odsetek cywilnoprawnych. Na koniec 2009 roku zadłużenie wzrosło do kwoty 43.554.842,14 zł, a strata roczna netto zamknęła się kwotą (-) 2.454.391,19 zł. Na dzień rozpoczęcia likwidacji SPZOZ (12.08.2010 r.) zadłużenie jednostki wynosiło 54.154.399,03 zł, a strata netto 10.269.195,85 zł. Na koniec 2010 r. zadłużenie zmniejszyło się do kwoty 45.308.389,99 zł oraz osiągnięto zysk w kwocie netto 3.845.462,76 zł. Natomiast na dzień zakończenia likwidacji 30.06.2011 r. zadłużenie Szpitala zamknęło się kwotą 41.354.657,89 zł i stratą netto (-) 2.309.953,61 zł.

Według danych sprawozdawczości budżetowej stan zobowiązań SPZOZ wynosił:

- na dzień 31.12.2009 r. – 43.554.842,00 zł,
- na dzień 30.06.2010 r. zobowiązania wzrosły o kwotę 5.004.812,18 zł (wzrost o 11,49%) do poziomu 48.559.654,18 zł,
- na dzień rozpoczęcia likwidacji Szpitala (12.08.2010 r.) zobowiązania wzrosły do kwoty 54.154.399,03 zł, tj. nastąpił wzrost kwoty zobowiązań o 5.594.744,85 zł (11,52%),
- na dzień przejęcia Szpitala przez Arion Szpitale Sp. z o.o. stan zobowiązań wzrósł o 4.845.600,97 zł (8,95%) i wynosił 59.000.000,00 zł.

W okresie pierwszych trzech miesięcy funkcjonowania Szpitala, pod kierownictwem Spółki zobowiązania zmniejszyły się o kwotę 13.691.610,01 zł, tj. o 23,71% do wysokości 45.308.389,99 zł. Wzrost zobowiązań w okresie styczeń-październik 2010 rok był wynikał z:

- przejmowanego zadłużenia z lat poprzednich,
- braku możliwości pokrywania zadłużenia z osiąganych przychodów przez SPZOZ,
- działaniami wierzycieli, którzy tytułami egzekucyjnymi zajmowali rachunki Szpitala na

które wpływały środki z kontraktów zawartych z LOW NFZ. W okresie od sierpnia 2010 roku Szpital nie otrzymywał środków z NFZ. W miesiącach wrzesień-grudzień 2010 r. pomoc finansową w formie pożyczek dla SPZOZ przekazywał Powiat.

[dowód: akta kontroli tom I, str. 5-262, 294-295, 310, 472]

1.9. W okresie od 01.01.2009 r. do 06.10.2010 r. SPZOZ wykonał świadczenia zdrowotne ponad limit ustanowiony w umowach zawartych z LOW NFZ, na łączną kwotę 12.276.299,32 zł. W ww. okresie świadczenia zdrowotne ratujące życie pacjentów wynosiły kwotę 465.676,64 zł, w tym: należności za świadczenia wykonane w 2009 roku na kwotę 158.242,64 zł, należności wykonane od 01.01. do 06.10.2010 r. na kwotę 307.433,61 zł z tytułu świadczeń udzielanych na oddziałach szpitalnych. Należność wyliczono w oparciu o przepis art. 7 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej¹⁵ oraz o art. 30 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty¹⁶. W dniu 20.12.2011 r. Zarząd Powiatu po bezskutecznym wezwaniu LOW NFZ do dokonania zapłaty za „nadwykonania” ratujące życie (pismo z dnia 04.10.2011 r.), złożył pozew do Sądu Okręgowego w Lublinie (Sygn. Akt I C 402/12). Termin rozprawy wyznaczono na 24.07.2012 r., a następnie dzień 30.05.2013 r.

[dowód: akta kontroli tom I str. 338-343, 419]

1.10. Proces likwidacji SPZOZ rozpoczął się z dniem 12 sierpnia 2010 r. Funkcję likwidatora SP ZOZ pełnili: od 13 sierpnia 2010 r. do dnia 15 października 2010 r. – Mariusz Sadurski, od 18 października 2010 r. do 9 listopada 2010 r. – Alicja Sawic, od 10 listopada 2010 r. do 30 czerwca 2011 r. – Zofia Siek.

[dowód: akt kontroli tom II str. 53-57, 441-443, 498-502]

Umową z dnia 7 września 2010 r. likwidator SPZOZ w likwidacji przeniósł na Arion Szpitale Sp. z o.o. prawa i obowiązki wynikające z umów o świadczenia opieki zdrowotnej zawarte pomiędzy SPZOZ, a LOW NFZ.

Protokołem zdawczo - odbiorczym z dnia 6 października 2010 r. likwidator SPZOZ w likwidacji, przekazał Arion Szpitale Sp. z o.o. przedmiot dzierżawy. Zgodnie z art. 23¹ Kodeksu pracy wszyscy dotychczas zatrudnieni pracownicy w SPZOZ w likwidacji z dniem 7 października 2010 r. przeszli do nowego pracodawcy.

Protokołem do umowy dzierżawy z dnia 6 października 2010 r. likwidator SPZOZ (po uzyskaniu zgody Dyrektora LOW NFZ) w likwidacji przekazał zakres praw i obowiązków wynikających z zawartych umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w 2010 r. pomiędzy SPZOZ, a LOW NFZ. Cesji kontraktów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej dokonał likwidator umową z dnia 7 września 2010 r. W celu wykonania umowy dzierżawy, nieruchomości będące w ewidencji księgowej Starostwa Powiatowego, po zlikwidowanym SPZOZ, o łącznej wartości 47.906.318,85 zł przekazano protokolarnie przedsiębiorstwu Arion Szpitale Sp. z o.o. jak również wyposażenie szpitala po zlikwidowanym SPZOZ o wartości 6.749.240,66 zł.

[dowód: akta kontroli tom I str. 329-334, tom II str. 289-294]

1.11. SPZOZ w likwidacji został wykreślony z rejestru zakładów opieki zdrowotnej decyzją Wojewody Lubelskiego Znak: ZD-I-9610.180.2011.MB z dnia 19.04.2010 r. oraz z Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, sygn. sprawy: LU.VI.NS-REJ.KRS/006751/11/143 z dnia 18.05.2011 r.

Sporządzono sprawozdanie finansowe SPZOZ w likwidacji na dzień zakończenia, tj. na 30 czerwca 2011 r. obejmujące następujące dokumenty:

- bilans sporządzony na dzień 30 czerwca 2011 roku wykazujący po stronie aktywów i pasywów sumę – 12.273.478,86 zł. oraz zobowiązania w wysokości 41.354.657,89 zł. (z dniem 1 lipca 2011 r. – przejął Powiat Biłgorajski),
- rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2011 r. wykazujący stratę netto w kwocie – 2.309.953, 61 zł,
- informację dodatkową,
- rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2011 r. wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę – 235.539,31 zł.

W dniu 30.06.2011 r. sporządzono i podpisano protokół zdawczo-odbiorczy w związku

¹⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857 ze zm.

z zakończeniem likwidacji SPZOZ w Biłgoraju w likwidacji. Sprawozdanie z zakończenia likwidacji przyjęte zostało uchwałą Zarządu Powiatu Nr 91/2011 z dnia 12.07.2011 r.

[Dowód: akta kontroli tom I str. 5-262, 296-299]

1.12. Likwidator SPZOZ nie wystąpił do LOW NFZ z wezwaniem do sfinansowania świadczeń zdrowotnych wykonanych ponad limit ustanowiony za lata 2009, 2010 w łącznej kwocie 10.179.536,86 zł;

W dniu 04.03.2013 r. Powiat Biłgorajski jako następcą prawny zlikwidowanego SPZOZ skierował do LOW NFZ wezwania do sfinansowania świadczeń zdrowotnych wykonanych ponad limit ustanowiony za lata 2009, 2010 w łącznej kwocie 10.179.536,86 zł, z tego: w 2009 r. w wysokości 5.398.713,08 zł oraz w kwocie 4.780.823,78 zł zaświadczenia wykonane w 2010 r. Świadczenia zostały zrealizowane i sprawozdane do LOW NFZ oraz wystawiono faktury za ich wykonanie.

[dowód: akt kontroli tom I str. 360-418]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak sprawowania przez Zarząd Powiatu rzetelnego nadzoru nad działalnością SPZOZ w likwidacji oraz przyjęcie sprawozdania z przebiegu i zakończenia likwidacji SPZOZ w likwidacji uchwałą nr 91/2011 z dnia 12.07.2011 r. w sytuacji, gdy:

1.1. Likwidator nie przeprowadził inwentaryzacji na dzień poprzedzający postawienie SPZOZ w stan likwidacji (12.08.2010 r.), co naruszało art. 26 ust. 4 ustawy o rachunkowości¹⁷. Zarządzeniem likwidatora nr 20/10 z dnia 09.09.2010 r. w dniach od 13.09.2010 r. do 24.09.2010 r. przeprowadzono inwentaryzację wszystkich placówek SPZOZ w likwidacji, która dotyczyła spisu środków trwałych i wyposażenia, nie przeprowadzono inwentaryzacji należności i zobowiązań, co naruszało postanowienia określone w art. 26 ust. 4 ustawy o rachunkowości;

[dowód: akta kontroli tom I str. 5-53, 266-267]

W bilansach SPZOZ w likwidacji sporządzanych na koniec okresów rozliczeniowych oraz na dzień otwarcia (12.08.2010 r.) oraz zakończenia likwidacji (30.06.2011 r.):

- nie uwzględniano należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych podmiotów w kwocie 571.638,34 zł, które na 31.12.2010 r. wzrosły do kwoty 798.719,60 zł i również nie zostały potwierdzone, obowiązek inwentaryzacji aktywów wynika z postanowień art. 26 przytoczonej ustawy o rachunkowości,
- należności od LOW NFZ w kwocie 17.571.240,84 zł zostały potwierdzone jedynie na kwotę 7.332.703,86 zł tj. 41,73 % (stan na 31.12.2010 r.),
- zobowiązania długoterminowe w kwocie 1.500.000,04 zł firmy Magellan Spółka z o.o. w Łodzi, nie zostały potwierdzone ani na 12.08.2010 r. jak również na 31.12.2010 r.
- zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług (konta 200 i 201) w kwocie 4.228.477,42 zł zostały potwierdzone do kwoty 884.597,48 zł (na dzień 31.12.2010 r.), tj. w wysokości 20,92 %,
- nie uwzględniano należności od LOW NFZ, które na dzień 31.12.2010 r. wynosiły kwotę 10.238.536,98 zł, a na dzień 31.12.2011 r. wzrosły o 20% i wynosiły 12.276.299,32 zł.

[dowód: akta kontroli tom I str. 177-221, 222-262]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 26.02.2013 r. napisał, że „inwentaryzacja składników majątkowych i środków trwałych SPZOZ dokonana została na podstawie Zarządzenia Likwidatora SPZOZ z dnia 9 września 2010 r. Powołano Komisję Inwentaryzacyjną i Zespoły Spisowe. Od dnia rozpoczęcia likwidacji trwały przygotowania i uzgodnienia stanów rzeczywistych sprzętu i wyposażenia poszczególnych oddziałów szpitala w Biłgoraju, poradni miejscowych i zamiejscowych oraz szpitala w Tarnogrodzie. Niedopełnienie obowiązku wykonania inwentaryzacji na dzień 12 sierpnia 2010 r. przez Likwidatora Pana Mariusza Sadurskiego było główną przyczyną nie przedłużenia z nim umowy”.

[dowód: akta kontroli tom II str. 455-460]

1.2. W bilansie sporządzonym na dzień 30.06.2011 r. likwidator nieprawidłowo wykazał zwiększenie kapitału podstawowego o kwotę 31,546,10 zł podając jako tytuł zwiększenia

¹⁷ Ustawa z dnia 29 września 1997 r. o rachunkowości Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

przekazanie nieodpłatnie środków pieniężnych przez Powiat Biłgorajski. Ww. kwota dotyczyła wyksięgowania wartości zlikwidowanego środka trwałego i powinna być przeniesiona na rozliczenie wyniku finansowego.

[dowód: akta kontroli tom I str. 222-262, 473-475]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 08.03.2013 r. napisał, że zwiększenie kapitału podstawowego o kwotę 31.546,10 zł. nastąpiło w wyniku omyłki Gł. Księgowej SPZOZ w likwidacji Pani M. Z.

[dowód: akta kontroli: tom I str. 475-477, tom II str. 464-466]

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

2. Postępowanie w sprawie zawarcia umowy dzierżawy

1. Oddanie w dzierżawę nieruchomości, sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ nastąpiło na podstawie uchwały Rady Powiatu Biłgorajskiego nr XXVIII/260/2009 dnia 4 sierpnia 2009 r., w związku z § 9 ust. 2 uchwały Nr XVII/183/2008 Rady Powiatu z dnia 13 czerwca 2008 r. w sprawie określania zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony¹⁸ wyrażającej zgodę Zarządowi Powiatu na oddanie w dzierżawę nieruchomości stanowiących własność Powiatu (opisanych w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę) na okres 25 lat z przeznaczeniem na działalność związaną z ochroną zdrowia.

2. W operacie szacunkowym z dnia 27.08.2009 r. (wykonanym na zlecenie Powiatu Biłgorajskiego) rzeczoznawca majątkowy określił wartość budynków, budowli i urządzeń technicznych znajdujących się na nieruchomościach stanowiących własność Powiatu Biłgorajskiego, będących obecnie w użytkowaniu SPZOZ, środków trwałych i wyposażenia niskocennego będących w ewidencji Starostwa Powiatowego w Biłgoraju i SPZOZ, z wydzieleniem wartości sprzętu medycznego wraz z określeniem stawki wywoławczej czynszu dzierżawnego za środki trwałe, sprzęt medyczny i wyposażenie. Oszacowana wartość nieruchomości wyniosła 44.631.129,27 zł, przyjęto 44.600.000 zł.

Stawkę wywoławczą czynszu dzierżawnego na środki trwałe, sprzęt medyczny i wyposażenie określono na podstawie oszacowanej wartości rynkowej sprzętu, jego trwałości, stopnia zużycia, poziomu nowoczesności, przewidywanego zysku właściciela. Uwzględniając powyższe założenia stawkę wywoławczą za dzierżawę sprzętu medycznego oszacowano na poziomie 69.000 zł miesięcznie.

Wysokość miesięcznej stawki wywoławczej czynszu dzierżawnego dla nieruchomości stanowiących własność Powiatu Biłgorajskiego, położonych przy ul. Dr Pojaska, M.C., Skłodowskiej, Armii Kraków i w rejonie ulicy Kościuszki w Biłgoraju oszacowano na kwotę: 113.000,00 zł w tym:

- grunt – 22.082,00 zł (0,64 zł/m²),
- pomieszczenia podstawowe – 82.402,00 zł (8,00 zł/m²),
- pomieszczenia pomocnicze – 8.516,00 zł (2,07 zł/m²).

Wysokość miesięcznej stawki wywoławczej czynszu dzierżawnego dla nieruchomości stanowiących własność Powiatu Biłgorajskiego, położonych przy ul. 1-go Maja i Lubaczowskiej w Tarnogrodzie uwzględniając: lokalizację, stan techniczny obiektów oraz powierzchnię gruntu oszacowano na kwotę: 16.000,00 zł, w tym:

- grunt – 3.134,00 zł (0,30 zł/m²),
- pomieszczenia podstawowe – 11.398,00 zł (5,50 zł/m²),
- pomieszczenia pomocnicze – 1.468,00 zł (2,04 zł/m²).

(dowód: akta kontroli TOM II str. 512-524)

3. Zarząd Powiatu uchwałą 102/2009 z dnia 27 sierpnia 2009 r. podjął decyzję o sporządzeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Wykaz nieruchomości wywieszono w siedzibie i na stronie internetowej Starostwa oraz w siedzibach urzędów gmin z terenu powiatu biłgorajskiego. Zarząd Powiatu uchwałą nr 141/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. postanowił oddać w dzierżawę nieruchomości oraz sprzęt medyczny i wyposażenie SPZOZ wraz z prowadzeniem zadań związanych

¹⁸ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 107 z 2008 r., poz.2651 ze zm.

z udzieleniem świadczeń zdrowotnych na terenie powiatu w trybie przetargowym. W uchwale określono wysokość stawki czynszu. Ogłoszenie o przetargu zamieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa, stronie internetowej – 02.12.2009 r., prasie codziennej ogólnopolskiej – „Rzeczpospolita” z dnia 21.12.2009 r., Gazecie Lekarskiej – styczeń 2010 r., na tablicach ogłoszeń w siedzibach urzędów gmin z terenu powiatu. Przeprowadzony w dniu 8.02.2010 r. pierwszy przetarg pisemny nieograniczony na dzierżawę nieruchomości oraz sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ na okres 25 lat wraz z prowadzeniem zadań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych na terenie Powiatu Biłgorajskiego zakończył się wynikiem negatywnym z uwagi na to, że złożona oferta przez jednego oferenta – Arion Szpitale Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, nie spełniała warunków przetargu. Wysokość zryczałtowanej miesięcznej stawki wywoławczej czynszu dzierżawnego z tytułu:

- dzierżawy nieruchomości wchodzących w skład SPZOZ wynosiła 130.000,00 + VAT, Arion Szpitale Sp. z o.o. zaproponowała 71.500,00 zł + VAT,
- dzierżawy sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ, stanowiącego przedmiot przetargu wynosi 69.000,00 +VAT, Arion Szpitale Sp. z o.o. zaproponowała 31.500,00 zł + VAT.

(dowód: akta kontroli TOM II str. 100-162,270)

Podstawą prawną do wszczęcia drugiego przetargu pisemnego nieograniczonego na dzierżawę nieruchomości oraz sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ na okres 25 lat wraz z prowadzeniem zadań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych stanowiły następujące uchwały:

- Nr XVI/168/2008 Rady Powiatu w Biłgoraju z dnia 24 kwietnia 2008 r. w sprawie zasad zbywania, oddawania w dzierżawę, najem, użytkowanie aktywów trwałych przez SPZOZ w Biłgoraju,
- Nr XXVIII/260/2009 Rady Powiatu w Biłgoraju z dnia 4 sierpnia 2009 r. w sprawie wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości Powiatu Biłgorajskiego w dzierżawę,
- Nr 102/2009 Zarządu Powiatu w Biłgoraju z dnia 27 sierpnia 2009 r. w sprawie sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę,
- Nr 20/2010 Zarządu Powiatu w Biłgoraju z dnia 8 lutego 2010 r. w sprawie rozstrzygnięcia pierwszego przetargu pisemnego nieograniczonego na dzierżawę nieruchomości oraz sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ na okres 25 lat wraz z prowadzeniem zadań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych na terenie Powiatu Biłgorajskiego,
- Nr 26/2010 Zarządu Powiatu w Biłgoraju z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie oddania w dzierżawę nieruchomości oraz sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ wraz z prowadzeniem zadań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych na terenie Powiatu Biłgorajskiego, w drodze drugiego przetargu pisemnego nieograniczonego, ustalenia czynszu dzierżawnego, wadium, ogłoszenia o przetargu.

Ogłoszenia o przetargu zamieszczono w Dzienniku Wschodnim z 11.03.2010 r. oraz na stronie internetowej Starostwa w dniu 11.03.2010 r.

Przeprowadzony w dniu 15.04.2010 r. drugi przetarg pisemny nieograniczony na dzierżawę nieruchomości oraz sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ na okres 25 lat wraz z prowadzeniem zadań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych na terenie Powiatu Biłgorajskiego zakończył się wynikiem negatywnym z uwagi na to, że złożona oferta przez jednego oferenta - Arion Szpitale Sp. z o.o., nie spełniała warunków przetargu. Wysokość zryczałtowanej miesięcznej stawki wywoławczej czynszu dzierżawnego z tytułu:

- dzierżawy nieruchomości wchodzących w skład SPZOZ wynosiła 78.000,00 + VAT, Arion Szpitale Sp. z o.o. zaproponowała 71.500,00 zł + VAT,
- dzierżawy sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ, stanowiącego przedmiot przetargu wynosił 41.400,00 +VAT, Arion Szpitale Sp. z o.o. zaproponowała 31.500,00 zł + VAT.

(dowód: akta kontroli TOM II str. 163-213,270)

Zarząd Powiatu, uchwałą nr 41/2010 dnia 18 maja 2010r., w związku z brakiem rozstrzygnięcia ww. dwóch przetargów na podstawie § 9 ust. 1 i 2 Uchwały Nr XVII/183/2008 Rady Powiatu z dnia 13 czerwca 2008 r. w sprawie określania zasad

nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony¹⁹, postanowił oddać w dzierżawę w drodze rokowań:

- nieruchomości położone w Biłgoraju i w Tarnogrodzie służące udzielaniu świadczeń medycznych,
- sprzęt medyczny i wyposażenie SPZOZ wraz z prowadzeniem zadań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych na terenie Powiatu Biłgorajskiego w zakresie dotychczasowej działalności SPZOZ w Biłgoraju.

Ogłoszenie o zaproszeniu do rokowań zamieszczono w Dzienniku Wschodnim z 20.05.2010 r. oraz na stronie internetowej Starostwa – 19.05.2010 r.

Do rokowań zgłosił się jeden uczestnik, tj. Arion Szpitale Sp. z o.o. W wyniku rokowań przeprowadzonych w dniu 11.06.2010 r. z ww. uczestnikiem w oparciu o kryteria określone w ogłoszeniu o rokowaniach, w dniu 28.06.2010 r. zawarto umowę dzierżawy przez Arion Szpitale Sp. z o.o. nieruchomości, sprzętu medycznego i wyposażenia oraz przejęcia przez tę spółkę praw i obowiązków SPZOZ, wynikających z umów zawartych pomiędzy SPZOZ, a LOW NFZ oraz umów zawartych z podwykonawcami świadczeń zdrowotnych wynikających z umów z NFZ.

(dowód: akta kontroli TOM II str. 214-270)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

Ocena częściowa

3. Sposób zagospodarowania składników majątkowych po zlikwidowanym SPZOZ w Biłgoraju oraz ocena postanowień i prawidłowości realizacji zawartej umowy dzierżawy.

Opis stanu faktycznego

3.1. W dniu 28 czerwca 2010 r. po przeprowadzonych rokowaniach została zawarta umowa dzierżawy pomiędzy Powiatem Biłgorajskim oraz SPZOZ, a Arion Szpitale Sp. z o.o., jako dzierżawcą. Wydzierżawiający oddał zorganizowany zespół składników majątkowych wchodzących w skład przewidzianego do likwidacji SPZOZ, w 25 letnią dzierżawę na rzecz podmiotu, który zobowiązał się do udzielania świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców powiatu biłgorajskiego. Umowa ta zawarta została zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami²⁰. Zgodnie z postanowieniami umowy miesięczny czynsz dzierżawny nieruchomości z tytułu:

- dzierżawy nieruchomości stanowiących przedmiot rokowań w kwocie 65.000,00 zł VAT,
- dzierżawy sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ stanowiącego przedmiot rokowań w kwocie 34.500,00 zł + VAT.

Zgodnie z warunkami umowy czynsz dzierżawny będzie podlegał raz w roku (z dniem 1 stycznia) waloryzacji o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszany w Dzienniku Urzędowym GUS lub w innym o zbliżonym charakterze. Pierwsza waloryzacja nastąpiła w dniu 1 stycznia 2011 r. Na zabezpieczenie roszczeń mogących wyniknąć z umowy, Dzierżawca przedłożył:

- weksel in blanco na kwotę 8.000.000,00 zł,
- gwarancję bankową na kwotę 1.456.680,00 zł, która to kwota stanowi równowartość sumy czynszu dzierżawnego za okres jednego roku.

[dowód: akta kontroli tom II str. 271-288]

W dniu 6 października 2010 r. pomiędzy Powiatem Biłgorajskim i SPZOZ w likwidacji, a Arion Szpitale Sp. z o.o. zawarto protokół do umowy dzierżawy z dnia 28 czerwca 2010 r. na mocy którego likwidator SPZOZ w likwidacji przekazał Arion Szpitale Sp. z o.o. zakres praw i obowiązków wynikających z zawartych umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w 2010 r. pomiędzy SPZOZ, a LOW NFZ.

1. Powiat Biłgorajski oświadczył, że po zakończeniu likwidacji SPZOZ przejmie wszystkie zobowiązania SPZOZ w likwidacji, w tym:

- a) pokryje koszty wynikające ze stosunku pracy pracowników SPZOZ i SPZOZ w Biłgoraju w likwidacji powstałe do 6 października 2010 r.,

¹⁹ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego Nr 107 z 2008 r., poz. 2651 ze zm.

²⁰ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

- b) przejmie zobowiązania SPZOZ i SPZOZ w likwidacji z tytułu zobowiązań wobec ZFŚS,
- c) zobowiązania cywilnoprawne w tym wynikające z umów cesji zawartych przez SPZOZ,
- d) będzie ponosił odpowiedzialność za wszelkie skutki finansowe kontroli przeprowadzanych przez LOW NFZ w zakresie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych przez SPZOZ i SPZOZ w likwidacji do 6 października 2010 r.

2. Do czasu zakończenia likwidacji SPZOZ w likwidacji zobowiązania, o których mowa w punktach: 1a,1b,1c,1d obciążają wyłącznie SPZOZ w likwidacji. Strony zgodnie oświadczyły, że pod pojęciem odpowiedzialności solidarnej, o której mowa w art. 23¹ § 2 Kodeksu Pracy rozumiały, że wszelkie zobowiązania wynikające ze stosunku pracy powstałe do dnia 6 października 2010 roku obciążają wyłącznie SPZOZ w likwidacji, a po zakończeniu likwidacji Powiat Biłgorajski.

3. Należności za świadczenia zdrowotne wykonane do 6 października 2010 r. fakturowane będą przez SPZOZ w likwidacji

[dowód: akta kontroli tom II str. 289-291]

3.2. W okresie od listopada 2012 r. do stycznia 2013 roku Arion Szpitale Sp. z o.o. nie uregulowała należnego czynszu w kwocie 392.899,17 zł oraz nie zapłaciła zobowiązań w stosunku do „SPZOZ w likwidacji” z tytułu przejęcia leków i materiałów jednorazowego użytku w kwocie 674.262,70 zł (termin płatności – 01.02.2011 r.). Łączna kwota nieuregulowanych zobowiązań w stosunku do Powiatu wynosiła 1.245.043,42 zł. W dniu 18.12.2012 r. Spółka pisemnie zwróciła się do Powiatu z prośbą o zawarcie ugody w sprawie spłaty zobowiązań Spółki w ww. kwocie ogółem 1.245.043,42 zł, w tym należność główna wynosiła 1.068.124,46 zł oraz odsetki w kwocie 176.918,96 zł. Uchwałą nr 356/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. Zarząd Powiatu postanowił rozłożyć zapłatę ww. należności na 12 równych rat. Zadłużenie Spółki wobec Powiatu wynikało z niezapłaconych zobowiązań w stosunku do „SPZOZ w likwidacji” z tytułu przejęcia leków i materiałów jednorazowego użytku w kwocie 674.262,70 zł. Drugim elementem należności Powiatu były kwoty niezapłaconych czynszów dzierżawy za miesiące listopad i grudzień 2012 r. oraz styczeń 2013 r. w kwocie 392.899,17 zł oraz kwota 48,10 zł (inne należności). Przeprowadzona przez Starostwo analiza wniosku Spółki, wykazała poprawę jej sytuacji finansowej, co wskazywało na możliwość zawarcia umowy i rozłożenie zaległości na 12 równych rat. Podzielona została kwota należności przypadająca Powiatowi Biłgorajskiemu od Spółki w wysokości 1.068.124,46 zł (należność główna) oraz odsetki na dzień 15.01.2013 r. w wysokości 176.918,96 zł. Do dnia zakończenia kontroli Spółka reguluje raty określone w ww. ugodzie. W stosunku do Spółki zastosowano pomoc publiczną określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie udzielania niektórych ulg w ramach pomocy de minimis²¹, zgodnie z tym rozporządzeniem. W ujęciu finansowym wartość udzielonej pomocy wynosiła 42.143,86 zł tj. 10.241,27 euro. W złożonym wyjaśnieniu Zarząd Spółki podał, że na dzień 10.04.2013 r. spłacono 311.260,86 zł (zgodnie z ugodą bez odsetek) oraz pozostała do spłaty kwota 933.782,56 zł.

[dowód: akta kontroli tom I str. 280-282, 484-498, 555-564]

3.3. W związku z planowanym przez Spółkę zamknięciem Oddziału w Tarnogrodzie w dniu 31.01.2011 r. Starosta Biłgorajski przesłał pismo zobowiązujące Arion Szpitale Sp. z o.o. do podjęcia wszelkich działań mających na celu utrzymanie funkcjonowania Oddziału w Tarnogrodzie. W tym samym dniu (31.01.2011 r.) Wojewodzie Lubelskiemu przekazano informację, że od dnia 01.02.2011 r. Arion Szpitale Sp. z o.o. zmuszona została do zaprzestania realizacji świadczeń z zakresu chorób wewnętrznych w Tarnogrodzie. W dniu 18.01.2011 r. Spółka skierowała pismo do LOW NFZ z prośbą o wyrażenie zgody na dodanie nowego miejsca udzielania świadczeń chorób wewnętrznych w Biłgoraju. W uzasadnieniu prośby podano, że część pacjentów (53 osoby) przyjętych do Oddziału Wewnętrznego w Tarnogrodzie przebywa w nim nadal. Na bazie oddziału w Biłgoraju planowane było rozliczenie ww. liczby hospitalizowanych chorych. Wartość zrealizowanych świadczeń wynieść miała około 150.000,00 zł. W odpowiedzi na powyższą prośbę Dyrektor LOW NFZ podtrzymał deklarację o możliwości dodania nowego miejsca udzielania świadczeń zdrowotnych w Tarnogrodzie, pod warunkiem spełnienia wymogów do zawarcia umowy. Wyczerpano wszelkie możliwości prawne zakontraktowania usług w drodze postępowania konkursowego w NFZ. W dniu 07.02.2011 r. Arion Szpitale Sp. z o.o. podjęła

²¹ Dz. U. Nr 76, poz. 498

próbę (złożyła wniosek do LOW NFZ) zawarcia umowy na udzielanie szpitalnych świadczeń zdrowotnych w roku 2011 na oddziale chorób wewnętrznych w Tarnogrodzie w trybie rokowań. W celu podtrzymania działalności oddziału złożono wnioski o wyrażenie zgody przez LOW NFZ na dodanie nowego miejsca udzielania świadczeń, co wiązało się z możliwością rozliczania usług zrealizowanych w Tarnogrodzie poprzez oddział internistyczny w Biłgoraju. W odpowiedzi z dnia 04.02.2011 r. NFZ podał, że Arion Szpitale Sp. z o.o. spełniała warunki wymagane do zawarcia umowy dla oddziału internistycznego w Tarnogrodzie z jedną uwagą odnośnie braku w lokalizacji możliwości zapewnienia całodobowo badania rtg. Arion Szpitale Sp. z o.o. poinformowała (28.04.2011 r.) o usunięciu ww. przeszkody. W dniu 21.02.2011 r. w Starostwie Powiatowym w Biłgoraju odbyło się spotkanie poświęcone tematyce udzielania świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców Powiatu, w którym uczestniczył przedstawiciel Arion Szpitale Sp. z o.o. Stwierdzono, że zakres usług medycznych jest w pełni realizowany. Głównym problem udzielania świadczeń zdrowotnych stanowił Oddział Wewnętrzny w Tarnogrodzie, na który LOW NFZ odmówił zawarcia kontraktu. Pismem z dn. 31.03.2011 r. NFZ zezwolił na udzielanie świadczeń zdrowotnych w Tarnogrodzie bez zwiększenia środków finansowych oraz bez Izby Przyjęć, jako źródło ich finansowania podano kontrakt zawarty dla oddziału chorób internistycznych w Biłgoraju. Rozwiązanie to doprowadziło do przekroczeń planu określonego w umowach. W 2011 roku kontrakt na leczenie szpitalne zawarto na wartość 26.222.598,00 zł, zrealizowano zaś w kwocie 30.245.118,12 zł tj. o 4.022.520,12 zł więcej, a w 2012 roku kontrakt na leczenie szpitalne zwiększony został do wysokości 27.923.788,00 zł, realizacja była o 4.335.983,60 zł większa. Powstałe nadwykonania były jednym z powodów wystąpienia do Wojewody Lubelskiego i LOW NFZ o wyrażenie zgody na czasowe zaprzestanie działalności oddziału w 2012 r. Wojewoda Lubelski na wniosek Arion Szpitale Sp. z o.o., podjął decyzję o wykreśleniu oddziału chorób internistycznych w Tarnogrodzie z rejestru i wpisaniu w to miejsce oddziału rehabilitacji (12.11.2012 r.).

W dniu 23.05.2012 r. Arion Szpitale Sp. z o.o., działając na podstawie art. 34 ust. 8 pkt. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej²² złożyła do Wojewody Lubelskiego wniosek o czasowe zaprzestanie działalności Oddziału Chorób Wewnętrznych w Tarnogrodzie na okres 6 miesięcy od dnia 01.07.2012 r. W uzasadnieniu wniosku podano, że stan techniczny budynku nakazuje pilne przeprowadzenie gruntownego remontu dachu, sali chorych, sanitariatów i pozostałych pomieszczeń Oddziału Chorób Wewnętrznych. W trakcie prowadzenia prac remontowych, świadczenia z zakresu chorób wewnętrznych zostały zabezpieczone w Szpitalu w Biłgoraju. Czasowe zaprzestanie nie pogorszyło dostępności pacjentów do świadczeń leczniczych. Po uzyskaniu pozytywnej opinii LOW NFZ oraz opinii Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie chorób wewnętrznych oraz po przedstawieniu harmonogramu prac remontowo-budowlanych planowanych na okres od 01.07. do 31.12.2012 r. Wojewoda Lubelski w dniu 21.06.2012 r. wyraził zgodę na czasowe zaprzestanie działalności leczniczej Oddziału Chorób Wewnętrznych w Tarnogrodzie od dnia 01.07.2012 r. na okres 6 miesięcy. W dniu 31.08.2012 r. Arion Szpitale Sp. z o.o. złożyła do Starostwa Powiatowego w Biłgoraju zgłoszenie robót budowlanych (rozbiórkowych) niewymagających pozwolenia na budowę na nieruchomości położonej w Tarnogrodzie przy ulicy Rynek 85. W dniu 28.06.2012 r. tj. Arion Szpitale Sp. z o.o. złożyła wniosek o wprowadzenie zmian w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W wykazie komórek organizacyjnych podmiotu wyszczególniono m.in. ZOL Tarnogród oraz Oddział Chorób Wewnętrznych Tarnogród, które rozpoczęły działalność w dniu 07.10.2010 r. Ww. Oddział został wykreślony z rejestru w dniu 12.11.2012 roku. W dniu 05.11.2012 r. decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (ONS-NZ.703/94/12) po rozpatrzeniu wniosku Arion Szpitale z dnia 31.10.2012 r. w sprawie wydania opinii dotyczącej spełniania wymagań sanitarnych dla pomieszczeń i urządzeń służących wykonywaniu działalności leczniczej w zakresie szpitalnych całodobowych stacjonarnych świadczeń udzielanych na Oddziale Rehabilitacyjnym zlokalizowanym w pomieszczeniach po byłym Oddziale Wewnętrznym, postanowił uznać, że ww. pomieszczenia spełniają wymagania sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakimi powinny

²² Dz. U. Nr 112, poz. 654

odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonyującego działalność leczniczą²³ w zakresie szpitalnych całodobowych, stacjonarnych świadczeń zdrowotnych udzielanych przez Oddział Rehabilitacyjny zlokalizowany w pomieszczeniach po byłym Oddziale Chorób Wewnętrznych w budynku szpitala w Tarnogrodzie.

Wykreślenie Oddziału Chorób Wewnętrznych w Tarnogrodzie nastąpiło w dniu 12.11.2012 r. i było konsekwencją czasowego zaprzestania działalności leczniczej ww. Oddziału od dnia 01.07.2012 r. na okres 6 miesięcy, tj. do dnia 31.12.2012 r. Wniosek o wykreślenie Oddziału Chorób Wewnętrznych w Tarnogrodzie z rejestru zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez Wojewodę Lubelskiego, złożony został przez Zarząd Arion Szpitala Sp. z o.o. O fakcie złożenia wniosku i wykreślenia Oddziału Chorób Wewnętrznych w Tarnogrodzie Arion Szpitala Sp. z o.o. powiadomiła Starostę Biłgorajskiego w dniu 14.11.2012 r. tj. dwa dni po wykreśleniu. Starosta Powiatu Biłgorajskiego pismem (EZ.8023.14.2012) z dnia 21.11.2012 r. powiadomił Wojewodę Lubelskiego o zaistniałym fakcie.

[dowód: akta kontroli str. tom I str. 504-554]

3.4. Postanowieniami § 12 umowy dzierżawy z dnia 28.06.2010 r. Spółka została zobowiązana do:

- posiadania pełnego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych zgodnie z obowiązującym prawem oraz w związku z działalnością w innym zakresie,
- do ubezpieczenia przedmiotu dzierżawy wraz z urządzeniami i wyposażeniem od wszelkich zdarzeń losowych na sumę ubezpieczeniową nie mniejszą, niż 44.600.000,00 zł i utrzymania tego ubezpieczenia przez okres obowiązywania umowy dzierżawy, a w razie wątpliwości co do zakresu ubezpieczenia do uzyskania zgody na ten zakres.

Spółka, w okresie III kwartał 2010 r. – I kwartał 2013 r. – wywiązała się z ww. postanowień.

[dowód: akta kontroli tom II str. 270-288]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak sprawowania rzetelnego nadzoru przez Zarząd Powiatu nad działaniami likwidatora SPZOZ w likwidacji przy realizacji postanowień umowy dzierżawy, w szczególności nad:

1.1. Sprzedażą przez Likwidatora SPZOZ w likwidacji przedsiębiorstwu Arion Szpitala Sp. z o.o. sprzętu, materiałów medycznych jednorazowego użytku, leków oraz zapasów magazynowych (wydany w dniu 06.10.2010 r.) na kwotę ogółem 674.262,70 zł, bez terminowego wystawienia faktur VAT i zapłaty podatku VAT (tj. nie później niż w siódmym dniu, licząc od dnia wydania towaru), co naruszało art. 19 ust. 1 i ust. 4 ustawy o podatku od towarów i usług²⁴. Kwota należnego podatku VAT w wysokości 75.516,76 zł z tytułu ww. sprzedaży wyszczególniono w deklaracji podatku VAT 7 z dnia 25.01.2011 r. tj. z opóźnieniem wynoszącym 71 dni. Likwidator SPZOZ w likwidacji nie naliczył i nie odprowadził odsetek z tytułu nieterminowego uregulowania podatku VAT w kwocie 1.495,00 zł. W trakcie niniejszej kontroli NIK w dniu 18.02.2013 r. kwota ta została wpłacona na rachunek Urzędu Skarbowego w Biłgoraju przez Powiat Biłgorajski. Z tytułu ww. sprzedaży należny podatek VAT w kwocie 75.516,76 zł uregulowany został przez likwidatora ze środków ZFŚS, co naruszało art. 1 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

[dowód: akta kontroli tom I str. 313-327, 263-264, 476]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 26.02.2013 r. napisał: że „wycena sprzętu i materiałów jednorazowego użytku, leków i zapasów magazynowych wydanych Arion Szpitala Sp. z o.o. w dniu 7.10.2010 r. - koniecznych do kontynuacji działalności medycznej była bardzo pracochłonna. Wyceny dokonywali pracownicy zatrudnieni w Spółce po godzinach pracy. Ze względu na różnorodność asortymentu dokonanie wyceny w terminie ustalonym przepisami było fizycznie niemożliwe. Faktury wystawiono w dniu 31.12.2010 r. najszybciej jak było to możliwe. Niedopełnienie obowiązku w tym zakresie przez Likwidatora - Pana Mariusza Sadurskiego było powodem nie przedłużenia z nim umowy”.

[dowód: akta kontroli tom II str. 455-460]

²³ Dz. U. z 2012 r., poz. 739.

²⁴ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.)

1.2. Sprzedażą przez Likwidator SPZOZ, w dniu 31.12.2010 r. (realizującego postanowienia § 7 ust. 10 umowy dzierżawy), bez sprawdzenia jakości sprzętu i towarów sprzętu, materiałów jednorazowego użytku, leków oraz zapasów magazynowych o wartości brutto 674.262,70 zł, z których część materiałów medycznych o wartości brutto 105.302,40 zł była uszkodzona i nie nadawała się do użytku, co naruszało art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne²⁵.

[dowód: akta kontroli tom I str. 263-264, 313-327]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 22.03.2013 r. napisał, że „zgodnie z § 7 pkt 10 umowy dzierżawy z dnia 28 czerwca 2010 r. dzierżawca zobowiązał się do nabycia od wydzierżawiającego sprzętu, materiałów jednorazowego użytku, leków znajdujących się w aptece szpitalnej i będących w innych komórkach organizacyjnych SPZOZ oraz zapasów magazynowych. Zarówno w dniu przekazania majątku jak również w dniu wystawienia faktury sprzedaży Arion Szpitale Sp. z o.o. nie zgłaszała żadnych uwag dotyczących stanu technicznego urządzeń jak również sprzętu medycznego. W związku z informacją przekazaną przez Arion Szpitale Sp. z o.o. dotyczącą stanu technicznego przekazanego majątku Starostwo Powiatowe wspólnie z Arion Szpitale Sp. z o.o. powoła komisję, która dokona przeglądu i oceny stanu technicznego urządzeń i sprzętu medycznego”.

[dowód: akta kontroli tom II str. 472-475]

Zarząd Arion Szpitale Sp. z o.o. w wyjaśnieniach z dnia 10.04.2013 r. napisał, cytując: „nie byliśmy przy wycenie sprzętu i magazynów do faktury, nikt nas o tych działaniach nie informował, nie uczestniczyliśmy w pacach spisowych do protokołu zdawczo-odbiorczego i przy kwalifikowaniu sprzętu do odkupienia przez nas w konsekwencji otrzymaliśmy sprzęt między innymi: niepotrzebny, przeterminowany, wyceniony według daty zakupu”.

[dowód: akta kontroli tom II str. 525-532]

1.3. Sprzedażą przez likwidatora SPZOZ w likwidacji Arion Szpitale Sp. z o.o. leków i innych artykułów, które wcześniej otrzymał w drodze darowizny. Wartości brutto sprzedanych leków wynosiła 50.882,93 zł. Działanie takie naruszało postanowienia umów darowizny, na podstawie których otrzymano ww. produkty.

[dowód: akta kontroli tom I str. 323-326, tom II 481-497]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 22.03.2013 r. napisał, że „w fakturze VAT nr 00001/REF/2010/LIK z dnia 1.12.2010 r. pomyłkowo wpisano leki będące przedmiotem darowizny. Dokonana zostanie kompensata należności”.

[dowód: akta kontroli tom II str. 472-475]

1.4. SPZOZ oraz SPZOZ w likwidacji naliczały, ale nie przekazywały na rachunek bankowy ZFŚS należnych kwot odpisu podstawowego. Nieodprowadzone zaległości wynosiły 2.840.240,84 zł (wg stanu na dzień zakończenia likwidacji 30.06.2011 r.). Działanie takie było niezgodne z art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Zaległe należności ZFŚS zgodnie z art. 7 ust. 3 ww. ustawy powinny być kwalifikowane jako należności pracownicze i przejęte na podstawie art. 60 ust. 6 ustawy o zoz przez następcę prawnego zlikwidowanego SPZOZ. Powiat Biłgorajski, do czasu zakończenia kontroli NIK, nie podał działań w celu uregulowania należności ZFŚS określonych w bilansie zamknięcia likwidacji. W zawartym pomiędzy Powiatem Biłgorajskim, a Arion Szpitale Sp. z o.o. porozumieniu z dnia 06.10.2010 r. przyjęto, że po zakończeniu likwidacji SPZOZ Powiat przejmie wszystkie zobowiązania SPZOZ oraz SPZOZ w likwidacji tytułu zobowiązań wobec ZFŚS.

[dowód: akta kontroli: tom I str. 222-262, 269-271, 306-308]]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 08.03.2013 r. napisał, że „Starostwo Powiatowe, nie podjęło działań w celu uregulowania należności wobec Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych ujawnionych przez Likwidatora bilansie otwarcia i zamknięcia likwidacji z powodu toczącego się postępowania przed Sądem Okręgowym w Zamościu o wysokość tego funduszu i ustalenia odpowiedzialnego za przekazanie należnych odpisów na rachunek bankowy ZFSS z lat ubiegłych. Nadmieniam, że postępowanie w tej sprawie nie zostało do dnia dzisiejszego zakończone. Ponadto w latach 2011-2012 toczyły się postępowania prowadzone przez Prokuraturę w Krasnymstawie i Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o przekroczenie uprawnień przez funkcjonariuszy Starostwa polegającym na zobowiązaniu się Powiatu do uregulowania

²⁵ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, ze zm.)

roszczeń z tytułu nie odprowadzenia przez kolejnych Dyrektorów SPZOZ w Biłgoraju na rachunek ZFŚS należnych z tego funduszu odpisów, które zostały z uwagi na wspomniane wyżej postępowanie sądowe umorzone”.

[dowód: akta kontroli tom II str. 464-466]

1.5. W okresie od 13.08.2010 r. do 21.12.2012 r. SPZOZ w likwidacji, a po zakończeniu likwidacji Starostwo Powiatowe, korzystali z rachunku ZFŚS należącego do SPZOZ w likwidacji jak z rachunku bieżącego. Saldo początkowe środków pieniężnych zgromadzonych na ww. rachunku na dzień 12.08.2010 r. wynosiło 62.645,66 zł i nie zostało przekazane na rachunek bankowy ZFŚS prowadzony przez nowego pracodawcę – Arion Szpitala Sp. z o.o. Na ww. rachunek również nie przekazano kwoty 92.873,27 zł, tj. kwoty środków pieniężnych stwierdzonych w dniu likwidacji rachunku ZFŚS (21.12.2012 r.) Kwota ta została przekazana na rachunek Spółki w trakcie kontroli w dniu 11.03.2013 r.

[dowód: akta kontroli tom I str. 306-308, 477]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 01.03.2013 r. napisał, że „Likwidator SPZOZ w Biłgoraju zabezpieczył zgromadzone środki na koncie ZFŚS. Bardzo trudna sytuacja finansowa i ekonomiczna SPZOZ w likwidacji spowodowała sporadyczną konieczność uruchomienia tych środków z przeznaczeniem na spłatę wymagalnych zobowiązań. Nadmienić należy, że Likwidator nie posiadał w m-cu styczniu zabezpieczonych środków z budżetu powiatu, bowiem budżet powiatu uchwalono w roku 2011 wyjątkowo w m-cu lutym, a innych źródłem finansowania w terminach wymagalnych zobowiązań nie posiadał. Po dokonanych transakcjach środki zostały niezwłocznie zwrócone”.

[dowód: akta kontroli tom II str. 461-463]

W 2010 roku na rachunek ZFŚS przejęty przez likwidatora, pracownicy Szpitala dokonali spłaty rat pożyczek mieszkaniowych w kwocie 94.598,68 zł, rachunek ten zasilany był również przez likwidatora SPZOZ kwotą 293.600,00 zł, łącznie na ww. rachunek wpłacono kwotę 388.198,68 zł, która zgodnie z dyspozycją art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych powinna być przekazana na rachunek funduszu socjalnego prowadzonego przez Arion Szpitala Sp. z o.o.

[dowód: akta kontroli 328, 477]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 01.03.2013 r. napisał, że „Likwidator SPZOZ w Biłgoraju zabezpieczył majątek i gotówkę SP ZOZ w Biłgoraju. Przez cały okres likwidacji SPZOZ zgromadzone na koncie ZFŚS środki pieniężne były do dyspozycji Arion Szpitala Sp. z o.o.”

[dowód: akta kontroli tom II str. 461-463]

2. Działaniem nierzetelnym było nieprecyzyjne sformułowanie niektórych postanowień umowy dzierżawy z 28.06.2010 r., co nienależycie zabezpieczało interesy majątkowe Powiatu Biłgorajskiego:

2.1. Postanowieniami § 1 pkt 7 i § 7 pkt 8 umowy dzierżawy Arion Szpitala Sp. z o.o. została zobowiązana do dostosowania budynków, budowli, pomieszczeń i urządzeń wchodzących w skład przedmiotu dzierżawy do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 10.11.2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej²⁶, z uwzględnieniem Programu dostosowawczego SPZOZ zaopiniowanego przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie²⁷ i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Biłgoraju²⁸. W postanowieniach § 7 pkt 9 umowy dzierżawy Arion Szpitala Sp. z o.o. została zobowiązana do poniesienia nakładów inwestycyjnych programu dostosowawczego w kwocie 13.500.000,00 zł.

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 22.03.2013 r. napisał, cytując: „zapisy § 7 pkt 9 umowy dzierżawy z dnia 28 czerwca 2010 r. dotyczą wysokości wszystkich nakładów finansowych jakie należy ponieść realizując program dostosowawczy. Program jest realizowany i Arion Szpitala Sp. z o.o. zgodnie z porozumieniem z dnia 10 grudnia 2012 r. zobowiązała się do jego realizacji.” Według zestawienia sporządzonego, w trakcie kontroli NIK, przez Dyrektora Arion Szpitala Sp. z o.o., planowane nakłady inwestycyjne Programu dostosowawczego (w stosunku do całości obiektów w Biłgoraju i Tamogrodzie) wyliczono na kwotę 3.100.000,00 zł, tj. 4,34 razy mniej niż określono w umowie dzierżawy.

²⁶ Dz. U. Nr 213, poz. 1568, ze zm.

²⁷ pismo znak: DNS-PEp.510/9/38/07 i znak: DNS-NZ.510/41/07 z dnia 22 sierpnia 2007 r.

²⁸ pismo znak: ONS-PEp. 511/24/07 i znak: ONS-NZ 511/22/07 z dnia 6 sierpnia 2007 r.

Rozbieżności pomiędzy kwotą nakładów inwestycyjnych Programu dostosowawczego wskazaną w umowie dzierżawy, a kwotą nakładów inwestycyjnych szacowanych przez Arion Szpitale Sp. z o.o. w powiązaniu z ww. wyjaśnieniami Starosty Powiatu świadczą o odmiennym rozumieniu pojęcia „nakłady inwestycyjne programu dostosowawczego” przez strony umowy.

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 14.03.2013 r. napisał, cytując: „§ 7 pkt 9 umowy dzierżawy z dnia 28 czerwca 2010 r. dotyczy tylko nakładów inwestycyjnych m.in. programu dostosowawczego. Spółka Arion Szpitale zobowiązała się dobrowolnie w trakcie negocjacji umowy do dokonania wyszczególnionych nakładów. Celem tych zapisów było zapewnienie rozwoju szpitala w Biłgoraju w następnych latach. Natomiast zapis § 1 pkt 7 umowy dzierżawy wynikał z obowiązujących w dacie podpisania umowy przepisów prawa. Oba zapisy nie są wzajemnie sprzeczne, wynikają one z wzajemnych uzgodnień stron umowy i są korzystne z punktu widzenia dalszego rozwoju infrastruktury szpitala w Biłgoraju, co znacząco powinno podnieść jakość usług świadczonych przez tę placówkę”.

[dowód: akta kontroli tom I str. 420-444, 445-446, tom II 271-306, 469, 472-475]

2.2. W umowie dzierżawy nie określono harmonogramu wykonywania nakładów finansowych oraz sankcji z tytułu niezrealizowania lub nienależytego realizowania wskazanych w umowie nakładów w poszczególnych okresach ich realizacji. Postanowieniami § 7 pkt 8, 9 umowy dzierżawy z dnia 28.06.2010 r. Spółka została zobowiązana do poniesienia nakładów finansowych na rozwój zakładu opieki zdrowotnej w wysokości 30.500.000,00 zł, w tym:

- nakłady inwestycyjne programu dostosowawczego – 13.500.000,00 zł,
- dodatkowe inwestycje w budynki i budowlę szpitala związane z planowanym rozwojem działalności – 5.400.000,00 zł,
- inwestycje w sprzęt i wyposażenie szpitala – 11.600.000,00 zł.

W dniu 10.12.2012 r. Powiat zawarł z Arion Szpitale Sp. z o.o. porozumienie dotyczące harmonogramu nakładów inwestycyjnych w latach 2010-2035 przyjmując bez sprawdzenia, że Arion Szpitale Sp. z o.o. wykonał w latach 2010-2012 nakłady inwestycyjne w kwocie 2.900.000,00 zł. W przekazanych informacjach na temat wykonanych nakładów inwestycyjnych Arion Szpitale Sp. z o.o. wykazywała koszty utrzymania i konserwacji obiektów, do ponoszenia, których zobowiązana była zgodnie § 9 ust 4 umowy dzierżawy. W wyniku kontroli przeprowadzonej przez pracowników Starostwa w Spółce (w toku kontroli NIK), stwierdzono, że Arion Szpitale Sp. z o.o. poniosła nakłady inwestycyjne w okresie 2010-2012 w kwocie 1.262.610,54 zł, tj. o 1.637.389,46 zł mniej niż w przedłożonych przez spółkę dokumentach do Starostwa. W porozumieniu nie określono sankcji z tytułu niezrealizowania lub nienależytego realizowania nakładów inwestycyjnych w okresach przyjętych w harmonogramie. Zawarte w §14 ust. 3 pkt a) umowy dzierżawy sankcje z tytułu niezrealizowania nakładów inwestycyjnych mogą być zastosowane dopiero po zakończeniu umowy dzierżawy.

[dowód: akta kontroli tom II 271-322]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 26.02.2013 r. napisał, cytując: „porozumieniem zawartym w dniu 10 grudnia 2012 r. pomiędzy Powiatem Biłgorajskim a Arion Szpitale Sp. z o.o. określono szczegółowy harmonogram planowanych nakładów finansowych oraz już poniesionych w latach 2010-2012 na rozwój Arion Szpitale Sp. z o.o. Zakładu Opieki Zdrowotnej w Biłgoraju. Obecnie trwa kontrola sprawozdania Arion Szpitale Sp. z o.o. z realizacji przyjętego harmonogramu. Wyniki kontroli będą podstawą do oceny realizacji warunków określonych w § 7 pkt 9 umowy dzierżawy”.

[dowód: akta kontroli tom II 455-460]

2.3. W umowie dzierżawy nie wprowadzono zastrzeżenia, że czynsz dzierżawny obowiązuje przez cały okres dzierżawy niezależnie od faktycznych zmian w przedmiocie dzierżawy.

Według § 13 pkt 1 ust. 1 umowy dzierżawy dzierżawca jest zobowiązany do zapłaty na rzecz Powiatu miesięcznego czynszu dzierżawnego z tytułu dzierżawy nieruchomości oraz sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ stanowiącego przedmiot rokowania w kwocie 99.500,00 zł + VAT²⁹ miesięcznie. W umowie dzierżawy nie wskazano, czy i jaki wpływ na

²⁹ Z tytułu dzierżawy nieruchomości stanowiących przedmiot rokowania w kwocie 65.000,00 zł + VAT oraz dzierżawy sprzętu medycznego i wyposażenia SPZOZ stanowiącego przedmiot rokowania w kwocie 34.500,00 zł + VAT

wysokość czynszu dzierżawnego ma wycofywanie z użytkowania sprzętu medycznego i wyposażenia stanowiącego podstawę do ustalenia czynszu i zastępowanie ich sprzętem i wyposażeniem zakupionym przez dzierżawcę. Wg stanu na dzień 28.02.2013 r. Arion Szpitale Sp. z o.o. zakupił sprzęt medyczny i wyposażenia o wartości 882.002,31 zł oraz wyłączył z użytkowania środki trwałe o wartości 2.558.280,98 zł brutto.

[dowód: akta kontroli tom II str. 271-306]

Zarząd Arion Szpitale Sp. z o.o. w wyjaśnieniach z dnia 10.04.2013 r. poinformował, że w związku z wyłączeniem z użytkowania środków trwałych oraz zakupem wyposażenia wystąpi do Powiatu Biłgorajskiego o zmianę wysokości czynszu.

[dowód: akta kontroli tom II str. 527-531]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 14.03.2013 r. napisał, cytując: „wartość sprzętu medycznego i wyposażenia była jednym z elementów oszacowania wartości czynszu z tytułu dzierżawy. Czynsz dzierżawny jest obowiązujący przez cały okres dzierżawy niezależnie od faktycznych zmian w przedmiocie dzierżawy następujących w trakcie trwania umowy dzierżawy z dnia 28.06.2010 roku. Dzierżawca po zakończeniu dzierżawy jest obowiązany zgodnie z § 10 do zwrotu przedmiotu dzierżawy w stanie niepogorszonym i „zdatnym do użytku”, co było wynikiem zgodnej woli umawiających się stron”.

[dowód: akta kontroli tom II str. 471]

3. Niegospodarnym było wydzierżawienie Spółce budynku pawilonu łóżkowego – Budynek „D” oraz dwóch budynków magazynowych „TR” bez wydzierżawienia działki (nr 68/1 ark. 57 o pow. 0,0897ha) na której były one zlokalizowane, niestanowiącej własności Powiatu Biłgorajskiego, a będącej w posiadaniu SPZOZ. Działka nie posiadała uregulowanego stanu prawnego.

[dowód: akta kontroli tom II str. 271-306]

Przy przyjęciu wysokości czynszu określonego w operacie szacunkowym z dnia 27.08.2009 r. w kwocie 0,64 zł/m² oraz powierzchni działki nr 68/1 - 0,0897 ha otrzymamy wysokość czynszu za dzierżawę tej działki za okres 25 lat w kwocie 172.224,00 zł.

[dowód: akta kontroli tom II str. 276,277,522]

Starosta Powiatu w piśmie z dnia 14.03.2013 r. wyjaśnił, że pomiędzy Arion Szpitale Sp. z o.o., a Powiatem Biłgorajskim zostanie zawarta umowa dzierżawy przedmiotowej działki.

[dowód: akta kontroli tom II str. 469]

4. Brak rzetelnego nadzoru przez Zarząd Powiatu nad realizacją zawartej umowy dzierżawy w zakresie wywiązywania się przez Spółkę z postanowień § 1 ust. 6 umowy dzierżawy, zobowiązujących ją do zapewnienia gwarancji zatrudnienia przez okres 12 miesięcy dla przejętych pracowników. Po przejęciu działalności leczniczej od dnia 07.10.2010 r. do dnia 06.10.2011 r. Spółka rozwiązała umowy o pracę z 111 pracownikami z przyczyn zakładu pracy, z czego:

- z 75 pracownikami rozwiązano stosunek pracy na podstawie wypowiedzenia przez zakład pracy w oparciu o art. 30 § 1 pkt. 2 k.p. w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników³⁰, z grupy tej 2 pracowników przeszło na świadczenie emerytalne,
- z 36 pracownikami rozwiązano stosunek pracy na podstawie wypowiedzenia przez zakład pracy w oparciu o art. 30 § 1 pkt. 2 k.p. w związku z art. 10 ust. 1 przytoczonej wyżej ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, z grupy tej na świadczenia emerytalne przeszło 6 osób.

[dowód: akta kontroli tom II str. 533-535]

Starosta Powiatu wyjaśnił, w dniu 14.04.2013 r., że w związku ze zwolnieniem 111 pracowników przez Spółkę w okresie 12 miesięcy od dnia przejęcia z przyczyn nie dotyczących pracowników podjęto czynności wyjaśniające powyższą nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli tom II str. 453]

5. W postanowieniach umowy z dnia 28.06.2010 r. Powiat nie zapewnił możliwości cesji kontraktu zawartego z LOW NFZ na nowego operatora, w przypadku rozwiązania umowy dzierżawy, upadłości, zaprzestania działalności lub rozwiązania Spółki. Do czasu zawarcia kontraktu przez nowego operatora Powiat Biłgorajski może, w tej sytuacji, ponosić koszty

³⁰ Dz. U. Nr 90, poz. 844 ze zm.

udzielania świadczeń zdrowotnych. Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym powiat wykonuje zadania z zakresu ochrony zdrowia. Aktualna wartości kontraktu zawartego pomiędzy Arion Szpitale Sp. z o. o., a LOW NFZ określona została na 33.139.593,00 zł.

[dowód: akta kontroli tom II str.271-303, 479]

Starosta Powiatu w wyjaśnieniach z dnia 22.03.2013 r. napisał, że „zgodnie z protokołem do umowy dzierżawy z dnia 28 czerwca 2010 r. Likwidator SP ZOZ w Biłgoraju przekazał zakres praw i obowiązków wynikających z zawartych umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w 2010 r. Umowy zawierane z LOW NFZ w Lublinie na świadczenia zdrowotne są umowami wieloletnimi (ostatnie umowy dotyczą 3 - letniego okresu). W przypadku zaprzestania działalności medycznej przez ARION Szpitale Sp. z o.o. nastąpi rozwiązanie umowy dzierżawy i zwrot do Powiatu Biłgorajskiego zorganizowanego zespołu składników majątkowych, które służą udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Pozbawienie Spółki Arion Szpitale Sp. z o.o. ZOZ w Biłgoraju niezbędnego majątku do wykonywania świadczeń zdrowotnych uniemożliwi ubieganie się o kontrakt z LOW NFZ w Lublinie. Zarząd Powiatu w Biłgoraju uchwałą Nr 29/2010 z dnia 13 września 2010 r. wnosił do Dyrektora LOW NFZ Lublinie o uwzględnienie w umowie przelewu wierzytelności z dnia 7 września 2010 r. zapisów dotyczących przeniesienia praw i obowiązków na świadczenia zdrowotne na rzecz podmiotu, który w przyszłości przejmie dzierżawiony majątek. Zgłoszone zastrzeżenia nie zostały jednak uwzględnione przez Dyrektora LOW NFZ w Lublinie.”

[dowód: akta kontroli tom II str.271-303,472-475, 479]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Starosta Powiatu w złożonych wyjaśnieniach nie odniósł się do problemu związanego z cesją kontraktu zawartego pomiędzy Spółką a LOW NFZ. NIK zwraca uwagę, że Powiat Biłgorajski zawierając umowę dzierżawy zobowiązał się jednocześnie do cesji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawartych pomiędzy SPZOZ a LOW NFZ³¹ na rzecz Arion Szpitale Sp. z o.o. Zapewniając sobie zwrot dzierżawionego mienia w przypadku wypowiedzenia umowy dzierżawy nie zadbano o to, aby Spółka dokonując zwrotu dzierżawionego mienia dokonała również cesji umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych. Dyrektor LOW NFZ słusznie odmówił uwzględnienia w umowie cesji kontraktu z LOW NFZ z dnia 7 września 2010 r. zapisów dotyczących przeniesienia praw i obowiązków na świadczenia zdrowotne na rzecz podmiotu, który w przyszłości przejmie dzierżawiony majątek między innymi z tego powodu, że umowa cesji dotyczyła oznaczonego kontraktu, a kontrakty z NFZ są umowami zawieranymi na czas oznaczony i tym samym w umowie cesji nie można było zawrzeć obowiązku cesji zwrotnej przyszłego kontraktu.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

4. Ocena prawidłowości wykorzystania środków publicznych w tym dotacji z budżetu państwa na spłatę zobowiązań przejętych przez Starostwo po likwidacji Szpitala.

Opis stanu
faktycznego

4.1. Rada Powiatu w Biłgoraju uchwałą Nr XXVII/259/2009 z dnia 4 sierpnia 2009 r. (ze zmianami) w sprawie przystąpieniu Powiatu Biłgorajskiego do programu wieloletniego pod nazwą „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia” przyjęła „Program reorganizacji Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Biłgoraju”, który zakłada likwidację SPZOZ i przejęcie świadczeń medycznych przez nowy podmiot wyłoniony w drodze rokowań.

(dowód: akta kontroli TOM II str. 428-443)

W okresie 2010 roku Powiat Biłgorajski reprezentowany przez Zarząd Powiatu (w oparciu o uchwały Rady Powiatu) udzielił dla SPZOZ trzech pożyczek krótkoterminowych na łączną kwotę 2.500.000 zł, w tym:

— uchwałą Nr 58/2010 z dnia 30.06.2010 r. udzielił krótkoterminowej, nieoprocentowanej

³¹ § 7 ust. 1 umowy dzierżawy z dnia 28.06.2010 r.

- pożyczki dla SPZOZ w kwocie 500.000,00 zł,
 - uchwałą Nr 89/2010 z dnia 02.09.2010 r. udzielił nieoprocentowanej krótkoterminowej pożyczki dla SPZOZ w kwocie 1.776.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań pożyczkobiorcy,
 - uchwałą Nr 98/2010 z dnia 04.10.2010 r. Zarząd Powiatu w Biłgoraju udzielił nieoprocentowanej krótkoterminowej pożyczki dla SPZOZ w kwocie 224.00,00 zł.
- Ww. pożyczki zostały przez Powiat umorzone.

[dowód: akta kontroli tom I str. 274-286, 300-302, 303-305]

4.2. Powiat Biłgorajski przyjął do zrealizowania spłatę zobowiązań po zlikwidowanym SPZOZ w łącznej kwocie 41.354.657,89 zł. Spłaty dokonywano w okresie lat 2010 - 2012 z środków finansowych kredytu komercyjnego w wysokości 17.180.781,00 zł oraz na podstawie umowy o udzielenie dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania własne z zakresu polityki rozwoju nieujęte w kontraktach wojewódzkich w ramach realizacji Programu wieloletniego „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia” (dotacja nr 12/2011/JST/2227/1077), którą przyznano w kwocie 16.629.576,54 zł.

Z środków kredytu w 2010 roku spłacono kwotę 11.264.213,60 zł, w tym:

- wynagrodzenia – 2.768.730,98 zł,
- Urząd Skarbowy i ZUS – 2.163.686,17 zł,
- zobowiązania cywilnoprawne 6.230.575,17 zł,
- pożyczka BGK – 72.020,59 zł,
- pozostałe koszty – 29.200,00 zł.

W 2011 r. z środków kredytu spłacono 5.916.567,40 zł, z czego największą pozycję stanowiły zobowiązania cywilnoprawne w kwocie – 5.717.228,76 zł.

4.3. Umową z dnia 01.09.2011 r. Minister Zdrowia udzielił Powiatowi Biłgorajskiemu dotacji celowej na zadania własne z zakresu polityki rozwoju nieujętych w kontraktach wojewódzkich w ramach realizacji Programu wieloletniego „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia”. Dotacja została przyznana z części 46 – Zdrowie, dział 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85195 – Pozostała działalność § 2130 na zadania zakresu polityki rozwoju nieujęte w kontraktach wojewódzkich. Wysokość dotacji określona została na kwotę 16.629.576,54 zł. Wnioskodawca zobowiązał się do: wydatkowania dotacji wyłącznie na zadania z tytułu realizacji umowy oraz do wykorzystania dotacji do dnia 31.12.2011 r.

Według rozliczenia ww. dotacji w 2011 roku spłacone zostały zobowiązania na kwotę 16.629.576,54 zł z czego:

- 1) spłata zobowiązań publicznoprawnych do Urzędu Skarbowego w Lublinie - 1.022.595,55 zł,
- 2) spłata zobowiązań publicznoprawnych do ZUS – 9.233.762,49 zł,
- 3) spłata pożyczki do Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie – 635.401,80 zł,
- 4) spłat kredytu do BRE Banku Hipotecznego – 4.747.361,06 zł,
- 5) spłata zobowiązań publicznoprawnych PFRON Warszawa – 678.662,59 zł,
- 6) spłata zobowiązań cywilnoprawnych Magellan S. A. Łódź – 311.793,05 zł.

[akta kontroli tom I str. 287-295]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Powiat Biłgorajski, ze środków dotacji przyznanej na podstawie umowy 12/2011/JST/2227/1077 z dnia 01.09.2011 r. przez Ministra Zdrowia, pokrył zobowiązania w kwocie 311.793,05 zł z tytułu spłaty zobowiązań cywilnoprawnych wynikających z umowy zawartej przez Powiat Biłgorajski z Magellan SA. Zobowiązania te nie spełniały wymogu określonego w ust 7 pkt 1 lit d programu wieloletniego pod nazwą „Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia” i naruszały § 1 ww. umowy. Nie należały do grupy zobowiązań cywilnoprawnych wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej³², pozostałych do spłaty na dzień 31 grudnia 2008 r., przejętych przez jednostki

³² Dz. U. Nr 78, poz. 684, z 2006 r. ze zm.

samorządu terytorialnego na podstawie art. 60 ust. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej. Umowa dotacji w § 1 stanowiła, że dotacja została przyznana w celu realizacji ww. programu „Wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w działaniach stabilizujących system ochrony zdrowia.” Kwota 311.793,05 zł stanowiła spłatę II raty ugody zawartej w dniu 27.07.2011 r. pomiędzy Powiatem Biłgorajskim a Magellan SA. Zobowiązania Powiatu Biłgorajskiego wobec Magellan SA wynikały z poniższych tytułów wykonawczych:

- nakaz zapłaty z dnia 10.11.2009r. wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XII Wydział Gospodarczy, o sygn. akt: XII GNc 2895/09, opatrzony klauzulą wykonalności w dniu 22 stycznia 2010 r. (z tytułu cesji wierzytelności pomiędzy Polpharma SA, a Magellan SA)
- nakaz zapłaty z dnia 26.12.2010r. wydany przez Sąd Okręgowy w Łodzi X Wydział Gospodarczy, o sygn. akt: X GNc 852/10, opatrzony klauzulą wykonalności w dniu 11 lutego 2011 r. (z tytułu spłaty pożyczki z dnia 29.07.2009 r. zawartej pomiędzy Magellan SA, a SPZOZ w Biłgoraju w kwocie 2.500.000,00 zł)
- nakaz zapłaty z dnia 05.04.2011 r. wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XII Wydział Gospodarczy, o sygn. akt: XII GNc 640/11, opatrzony klauzulą wykonalności w dniu 26 maja 2011 r. (wynikające z cesji wierzytelności na rzecz Magellan SA z tytułu dostawy leków w 2010 dokonanej przez Polską Grupę Farmaceutyczną SA).

i stanowiły łącznie na dzień 05 lipca 2011 r. kwotę: 898.434,54 zł.

[akta kontroli: 287-292, tom I tom II str. 357-441]

Starosta Powiatu Biłgorajskiego w wyjaśnieniach z dnia 12.04.2013 r. napisał, cytując:

„Powiat Biłgorajski spłacił ze środków dotacji przyznanej na podstawie umowy 12/201 I/JST/2227/1077 dnia 01.09.2011 m.in. zobowiązanie cywilnoprawne wynikające z ugody zawartej pomiędzy Powiatem a firmą Magellan S.A. (zobowiązanie dotyczyło w przeważającej części pożyczki zaciągniętej w Magellan S.A. przez SP ZOZ.), która była wierzycielem zlikwidowanego SP ZOZ-u (spłata 1 raty) w kwocie 311.793,05 zł. Powyższa spłata nastąpiła ponieważ Powiat przejął na podstawie art. 60 ust. 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej wszystkie zobowiązania likwidowanego zakładu, a umowa dotacji w § 1 określiła cel dotacji na zadania własne z zakresu polityki rozwoju nie ujęte w kontraktach wojewódzkich, szczegółowo określone w załączniku nr 1 - dofinansowanie spłaty zobowiązań przejętych po zlikwidowanym Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Biłgoraju”. Powiat zobowiązany jest do wydatkowania środków pochodzących z dotacji zgodnie z celem określonym w umowie dotacji, tym samym umowa jest dokumentem wiążącym zarówno dotującego jak i dotowanego. Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzamy, że środki w wysokości 16.629.576,54 zł zostały prawidłowo wydatkowane zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 1.09.2011 roku nr 12/201 I/JST/227/1077 i terminowo rozliczone w miesiącu styczniu 2012 r. Rozliczenie zostało uznane przez Ministra Zdrowia i do dnia dzisiejszego ministerstwo nie wniosło żadnych uwag ani zastrzeżeń co do prawidłowości rozliczonej dotacji”.

[Dowód: akta kontroli tom II str. 452,453]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³³ działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁴, wnosi o:

- 1) Podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia w postanowieniach umowy dzierżawy z dnia 28.06.2010 r.:
 - cesji kontraktu zawartego przez Arion Szpitale Sp. z o.o., a LOW NFZ na nowego operatora medycznego, w przypadku rozwiązania umowy dzierżawy, upadłości,

³³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³⁴ Dz.U. z 2012 r., poz.82.

- zaprzestania działalności lub rozwiązania Arion Szpitala Sp. z o.o.,
 - obowiązku informowania stron o istotnych zmianach w zakresie dzierżawionego majątku, np. o wyłączeniu z użytkowania środków trwałych,
 - zastrzeżenia, że wysokości czynszu z tytułu dzierżawy nieruchomości oraz sprzętu medycznego i wyposażenia jest niezależna od wyłączeń ich z użytkowania oraz ponoszonych nakładów finansowych przez Arion Szpitala Sp. z o.o.,
 - zapisów dotyczących wielkości nakładów i okresów finansowania ich oraz sankcji z tytułu braku realizacji w przyjętych okresach inwestowania;
- 2) Odprowadzenie na rachunek ZFŚS prowadzony przez przedsiębiorstwo Arion Szpitala Sp. z o.o. odpisów opłaty podstawowej za okres funkcjonowania SPZOZ i SPZOZ w likwidacji, w kwocie co najmniej 2.840.240,84 zł;
 - 3) Podjęcie działań w celu wydzierżawienia Arion Szpitala Sp. z o.o. działki nr 68/1 ark.57 o pow. 0,0897ha, na której zlokalizowane są obiekty szpitala.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 07 czerwca 2013 r.

bedech

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Kontrolerzy:
Artur Bokiniec
gl. specjalista k.p.

Artur Bokiniec
Podpis

Mirosław Bortacki
gl. specjalista k.p.

Mirosław Bortacki
Podpis

Dyrektor
Adam Peziot
DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Podpis
Adam Peziot

the first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the
the fourth is the fact that the
the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the
the seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the
the ninth is the fact that the
the tenth is the fact that the